

**Szkoła Polska
przy Ambasadzie
Rzeczypospolitej Polskiej
w Berlinie**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY**

Berlin 2019

WYCHOWANIE

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1.1. Kształtowanie postaw: obywatelskich, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.

1.2. Wychowanie do wartości: bezpieczeństwo, dyscyplina, kreatywność, odpowiedzialność, miłość, lojalność, nauka, zrozumienie, wspólnota, piękno, sprawiedliwość, mądrość, przyjaźń, wiedza, uczciwość, poważanie, tradycja, wolność, pasja, niezależność, prawość, rodzina, rozwój, prawda, porządek, patriotyzm.

1.3. Rozwijanie kompetencji języka polskiego w mowie i piśmie.

2. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

2.1. Wspieranie poczucia tożsamości polskiej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Przekazywanie wartości szacunku i tolerancji dla różnorodności.

2.2. Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

2.3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Propagowanie kultury dyskusji ,nauka słuchania i zawierania kompromisów.

2.4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

2.5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

2.6. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia. . Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

3. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 z późn. zm., art. 33).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Statut Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Berlinie.
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

4. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

4,1,KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ

l.p.	Zadanie szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
1	Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego	1.Rozwijanie samorządności uczniów, uczenie zasad demokracji. 2.Rozwijanie tolerancji	Rozpoczęcie działalności Samorządu Uczniowskiego.

	uczestnictwa w życiu społecznym	<p>wobec innych.</p> <p>3.Poznanie i respektowanie praw i obowiązków uczniów.</p> <p>4.Udział uczniów w różnych konkursach.</p> <p>5.Uczestnictwo organizacji uroczystości szkolnych,</p> <p>6.Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych.</p>	<p>Organizowanie konkursów, ogłaszanie wyników na forum.</p>
2	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej	<p>1.Wspieranie systemu wartości.</p> <p>2. Wdrażanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii.</p> <p>3. Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów.</p> <p>4. Wpajanie wzorów właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników.</p> <p>5. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i pozytywna komunikacja).</p> <p>6. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka.</p>	<p>Zachęcanie do udziału w akcjach charytatywnych, wolontariacie.</p> <p>Pogadanki, dyskusje klasowe.</p> <p>Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe. Dyskusje tematyczne.</p> <p>Udział w wydarzeniach kulturalnych.</p> <p>Egzekwowanie w codziennych relacjach pracownicy-uczniowie i interakcjach w klasie.</p>

		<p>7. Poszanowanie cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły.</p> <p>8. Uświadomienie dzieciom, że każdy może popełnić błąd. Przyznanie się i poprawa jest drogą do bycia lepszym człowiekiem.</p>	<p>Rozwiązywanie konfliktów- mediacje.</p> <p>Omawianie z uczniami metod postępowania w sytuacjach trudnych. Regulaminy szkolne</p>
3	Propagowanie zachowań asertywnych i empatycznych	<p>1. Przedstawianie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w środowisku szkolnym.</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu.</p>	<p>Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach – wspólne dyskusje.</p> <p>Uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania; uczeń umie powiedzieć nie na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafnego wyboru.</p>
4	Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców	<p>1. Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami Szkoły.</p> <p>2. Dokładne precyzowanie wymagań dotyczących zachowań, które zapewnią</p>	<p>Zebranie rodziców. Przedstawienie Statutu, oraz obowiązujących regulaminów.</p> <p>Kontakt z rodzicami drogą elektroniczną w ważnych dla szkoły kwestiach. Zaangażowanie Rady Rodziców.</p>

		<p>utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów.</p> <p>3. Współpraca rodziców z nauczycielami zapewniająca skuteczność realizacji zadań edukacyjno-wychowawczych.</p> <p>4. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych: Udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych.</p>	<p>Wywiadówki, wiadomości e-mailowe, spotkania indywidualne.</p> <p>Wspieranie organizacji imprez i uroczystości szkolnych min.:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pikniki -konkursy
--	--	--	--

4.2.KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
1	Pielęgnowanie poczucia wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej i kultywowania Polskiej tradycji.	<p>1.Znajomość hymnu narodowego.</p> <p>2.Kulturalne zachowanie się w czasie uroczystości szkolnych i w miejscach pamięci narodowej.</p> <p>3.Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych.</p> <p>4. Kultywowanie tradycji szkolnej.</p>	<p>Uroczystości szkolne i klasowe.</p> <p>Dyskusja oraz wycieczki do miejsc pamięci narodowej.</p> <p>Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych.</p>
2	Wprowadzanie w życie kulturalne Szkoły oraz innych	Podtrzymywanie tradycji i kontaktów z lokalną społecznością	Zajęcia dydaktyczne. Uczestnictwo w świątach i rocznicach organizowanych przez Ambasadę RP w Berlinie.

	wydarzeniach przygotowanych przez organizacje polonijne.		Współpraca z instytucjami polonijnymi.
3	Poszanowanie historii i kultury poszczególnych regionów Polski.	1. Zapoznanie z elementami kultury niektórych regionów Polski. 2. Poznanie legend. 3. Poznanie historii zabytków.	Zajęcia dydaktyczne Wycieczki do Polski, prezentacja filmów
4	Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa	1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. 2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji. 3. Porównanie tradycji polskich z niemieckimi.	Pielęgnowanie polskiej tradycji. Organizowanie wspólnych świąt i obchodów. Zajęcia dydaktyczne – rozmowy, Spotkania z zaproszonymi gośćmi..

4.3. WYCHOWANIE PROZDROWOTNE

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
1.	Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu	1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny. 2. Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. 3. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. 4. Zachowanie zasad	Zajęcia dydaktyczne- pogadanki.

		bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły.	
2.	Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia. 2. Zapewnienie uczniom opieki i pomocy dydaktyczno-pedagogicznej.	Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa i higieny osobistej.

4.4. WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
1	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.	1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego. 2. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka.	Zajęcia dydaktyczne – warsztaty, dyskusje. Działania codzienne np. segregacja śmieci, oszczędzanie wody.

4.5. PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
1.	1. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	1. Zapewnianie bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole. 2. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku	Zajęcia dydaktyczne – pogadanki. Wspólne ustalenie sposobów spędzania wolnego czasu w

		<p>między lekcjami.</p> <p>3. Ochrona mienia społecznego.</p> <p>4. Przeciwdziałanie agresji w szkole.</p>	<p>szkole na przerwach i po zajęciach</p> <p>Wspólne ustalenie sposobów spędzania wolnego czasu w szkole na przerwach i po zajęciach.</p> <p>Wprowadzenie obowiązkowego ubezpieczenia dla uczniów.</p>
2.	Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo	<p>1. Zaznanie z regulaminem i zasadami zachowania w szkole.</p> <p>2. Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp.</p>	Systematyczne odwoływanie się do odpowiednich ustaleń, zapisów, regulaminów
3.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych	<p>1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły.</p> <p>2. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, zabawami na powietrzu oraz w sytuacjach zagrożenia życia.</p>	Rozmowy z uczniami, symulacje zachowań w konkretnych sytuacjach
4.	Eliminowanie agresji z życia szkoły	<p>1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych.</p> <p>2. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych.</p> <p>3. Monitorowanie sytuacji</p>	<p>Negocjacje, mediacje, pogadanki.</p> <p>Współpraca z rodzicami i opiekunami prawnymi.</p>

		związanej z agresją w szkole.	
5.	Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka. 2. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi.	Tworzenie Kodeksów klasowych, symulacje zachowań (zwłaszcza w klasach młodszych)
6.	Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie.	1. Diagnozowanie trudności w nauce. 2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów. 3. Zachęcenie do organizowania pomocy koleżeńskiej. 5. Budowanie motywacji do nauki. 6. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. 7. Wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu	Rozmowy w klasie oraz indywidualne. Organizowanie samopomocy koleżeńskiej.
7.	Wspieranie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technologiami.	1. Zasady bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych 2. Zasada prywatności i praw autorskich	Pogadanka, metoda projektu, warsztatów o tematyce bezpieczeństwa.

5. Wartości szczególnie istotne dla indywidualnego rozwoju ucznia:

- Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości.
- Poznanie swoich mocnych stron, dostrzeżenie i docenianie własnych sukcesów i kształtowanie pozytywnego myślenia o samym sobie.
- Inicjatywa i radzenie sobie z przeszkodami – myślenie koncepcyjne i analityczne.
- Rozwijanie samodzielności, niezależności i odpowiedzialności.

- Kształtowanie zdolności do samooceny i samokontroli.
- Rozwijanie wyobraźni, budzenie wrażliwości estetycznej.
- Gotowość do ciągłego dokształcania się, podnoszenia swoich kwalifikacji.
- Rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną.
- Poznanie własnego środowiska i odczuwanie radości w obcowaniu z przyrodą.
- Efektywne zarządzanie własnym czasem.

6.Wartości szczególnie istotne dla prawidłowego funkcjonowania w grupie (społeczności szkolnej):

- Rozwijanie wzajemnego szacunku.
- Umiejętność pracy w zespole.
- Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby oraz uczucia drugiego człowieka.
- Rozumienie i akceptacja uczuć innych ludzi.
- Przewidywanie konsekwencji własnego postępowania, podejmowanie odpowiedzialnych decyzji.
- Przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania.
- Rozwijanie poczucia wspólnoty grupowej i podejmowanie wspólnych decyzji.
- Dbanie o przyjazną atmosferę w klasie, kultywowanie tradycji, zwyczajów i świąt klasowych, organizowanie imprez okolicznościowych integrujących uczniów i nauczycieli.

7.Zadania nauczyciela wychowawcy

- Prowadzenie działań wspomagających wszechstronny rozwój ucznia.
- Kształtowanie dobrej atmosfery w pracy zespołu klasowego.
- Współdziałanie ze wszystkimi nauczycielami i koordynowanie ich działań wychowawczych.
- Utrzymywanie ścisłej współpracy z rodzicami i wspieranie ich w procesie wychowawczym.
- Kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swej osobowości.

8.Współpraca z rodzicami

Pierwotne i największe prawa do wychowania swoich dzieci posiadają rodzice. Nauczyciele jedynie wspierają rodziców w dziele wychowania. Kierunek działalności

wychowawczej w szkole nie może być sprzeczny z wolą i przekonaniem rodziców. Rodzice współdziałają ze szkołą za pośrednictwem Rady Rodziców i klasowych rad rodziców

Rodzice, jako członkowie społeczności szkolnej, biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez następujące działania:

- współtworzenie programu wychowawczo-profilaktycznego;
- uczestniczenie w zebraniach klasowych jak i ogólnych;
- udział w szkolnych spotkaniach poświęconych zagadnieniom wychowawczym (rodzice mogą proponować formy spotkań i osoby prowadzące);
- uczciwe i rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach;
- udział, w charakterze opiekuna, w wycieczkach szkolnych i imprezach organizowanych przez szkołę;
- indywidualne konsultacje z wychowawcami i nauczycielami;
- utrzymywanie systematycznego kontaktu z wychowawcą, w celu uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole;
- ponoszenie odpowiedzialności materialnej za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez własne dzieci.

9. EWALUACJA

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. W tym celu na początku roku szkolnego i w trakcie jego trwania należy przeprowadzić wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ankietę.

Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba).

Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji Programów Wychowawczo Profilaktycznych klas;
- Ankieta skierowana do uczniów, dotycząca ich postaw i zainteresowań;

- Ankieta skierowana do nauczycieli, której celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji;
- Analiza dokumentów;
- Obserwacje;
- Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami;

10.USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły. Kierownik Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez Kierownika Szkoły.